

Mor Cepken

OSMAN ŞAHİN

3. BASKI

♥ can
çağdaş

OSMAN ŞAHİN
MOR CEPKEN

Can aędaş

Mor Cepken, Osman Şahin

© 2016, Can Sanat Yayınları A.Ş.

Tüm hakları saklıdır. Tanıtım için yapılacak kısa alıntılar dışında yayıncının yazılı izni olmaksızın hiçbir yolla çoğaltılamaz.

1. basım: 2016

3. basım: Mayıs 2021, İstanbul

Bu kitabın 3. baskısı 500 adet yapılmıştır.

Dizi editörü: Cem Alpan

Editör: Faruk Duman

Düzeltili: Ebru Aydın, Mert Tokur

Mizanpaj: Bahar Kuru Yerek

Kapak tasarımı: Utku Lomlu / Lom Creative (www.lom.com.tr)

Baskı ve cilt: Arı Matbaası

Davutpaşa Cad. Emintaş Kâzım Dinçol San. Sit. No: 81/39,

Topkapı, İstanbul

Sertifika No: 44009

ISBN 978-975-07-3217-1

CAN SANAT YAYINLARI

YAPIM VE DAĞITIM TİCARET VE SANAYİ A.Ş.

Maslak Mah. Eski Büyükdere Cad. İz Plaza, No: 9/25, Sarıyer / İstanbul

Telefon: (0212) 252 56 75 / 252 59 88 / 252 59 89 Faks: (0212) 252 72 33

canyayinlari.com/9789750732171

yayinevi@canyayinlari.com

Sertifika No: 43514

OSMAN ŞAHİN
MOR CEPKEN

ÖYKÜ

♥can

Osman Şahin'in Can Yayınları'ndaki diğer kitapları:

Mahşer, 1998

Ölüm Oyunları, 2002

Kırmızı Yel - Acenta Mirza, 2006

Sonuncu İz, 2007

Ağız İçinde Dil Gibi - Acı Duman, 2007

Selam Ateşleri - Ay Bazen Mavidir, 2009

Kolları Bağlı Doğan, 2010

Darağacı Avı, 2010

OSMAN ŞAHİN, 1940'ta Mersin'in Toroslar ilçesine bağlı Arslanköy' de doğdu. Diyarbakır Dicle Köy Enstitüsü ile Ankara Gazi Eğitim Enstitüsü Beden Eğitimi Bölümü'nü bitirdi. Urfa, Malatya, İzmit, İstanbul liselerinde öğretmenlik yaptı. 12 Eylül Darbesi'nden sonra sürgün edilerek emekli olmak zorunda kaldı. Bir roman eleştirisi yüzünden 18 ay hapis yattı. *Kırmızı Yel* ile 1971 TRT Büyük Ödülü'nü, *Ağız İçinde Dil Gibi* ile 1980 Nevzat Üstün Öykü Ödülü'nü, *Selam Ateşleri* ile 1992 Ömer Seyfettin Öykü Ödülü ve 1994 Sait Faik Hikâye Armağanı'nı, *Maşşer* ile 1998, *Ölüm Oyunları* ile 2003 Yunus Nadi Öykü ödülleri aldı. 1997 Ankara Film Festivali'nde Aziz Nesin Emek Onur Ödülü, 1999 Antalya Altın Portakal Film Festivali'nde Yaşam Boyu Onur Ödülü, aynı yıl Troya Folklor Araştırmaları Derneği Yılın Edebiyat Ödülü, 2007 Mersin Kraliçe Aba Ödülü, 11. Ankara Öykü Günleri Onur Ödülü, 2008 Söke Kültür Sanat Festivali Onur Ödülü, aynı yıl Mersin'de İz Bırakanlar Onur Ödülü ve Mersin Kenti Edebiyat Ödülü ile onurlandırıldı. Aynı zamanda 2009 yılında 8. İzmir Öykü Günleri Onur Konuğu oldu. *Kırmızı Yel*, 1984'te İsveç'te, pek çok öyküsü Polonya, Macaristan, Almanya, Fransa, Hollanda ve Slovenya'da yayımlandı. 13 seçme öyküsü, *Tales from The Taurus* adıyla İngilizce ve Çince, üç öyküsü Güney Kore'de yayımlandı. Bugüne dek 23 öyküsü filme alındı. Filmler, yurtiçi ve yurtdışı film şenliklerinde Türk sinemasına 30'dan fazla ödül kazandırdı.

www.osmansahin.com

info@osmansahin.com

İçindekiler

Mor Cepken	11
İkiz Körler	29
Cinayet Canlandırması	43
Anafarta Kurşunları	85

MOR CEPKEN

Ulu çınarın gövdesi öyle kalındı ki, üç insan el ele verse kucaklayamazdı. Ağacın gökleri tutan gür yeşil dalları, kasabadaki bütün serçeleri toplamış, çekmişti kendine. Yaprak araları kıpır kıpır serçe doluydu. Çıldırılmış gibi ötüyor, bıcırdışıyorlardı.

Çınarın gölgesi kahveydi. Tavla oynayanlar, tespîh çekenler, şapkasını yüzüne yıkmış uyuklayanlar...

Üç-beş insan da, bir masanın çevresine toplanmış, konuşuyorlardı:

“Demirci Civan hastaymış, yatağa düşmüş, gece gündüz canıyla boğuşuyormuş diyorlar. Doğru mu bu?”

“Benim de yeni haberim oldu; kötüleşmiş, ölümler pençeleşiyormuş diyorlar.”

“Allah Allah! Nesi varmış adamın?”

“Bilemem ki! Hali gidiciymiş.”

“Vah vah! Kimi kimsesi de yok zavallının. Su istese vereni, üstü açılrsa örtüvereni yok.”

Yaşı elliye geçmiş, saçları ağarmış olan köylü:

“Siz bu Civan’ın gençliğini görecektiniz; saban demirini dizine vurunca eğer, bükerdi. Seksen-yüz kiloluk yuvak taşlarını bir kapışta kaldırır atardı. Kaba saba görünmesine karşın duygulu bir insandı. Karıncaya avucunda su içirirdi. İyi demirciydi ama. Sonunda körocağ olup gitti fukara.”

Genç olan:

“Peki öylesine güçlüydü, demircilik gibi sağlam, eskimez bir mesleği vardı da, neden evlenmedi, neden kör-ocak olup gitti?”

Saçı ağarmış köylü:

“Orasını bilemem. Ama anladığım kadarıyla vaktiyle bir kız sevmiş. Kız onu oyuna getirince küsmüş kaderine. Bir daha kadınların semtine uğramaz olmuş.”

Bir başka köylü:

“Dün gece sabaha kadar başını bekledim. Önceki gece de bir başkası beklemiş. Bana kalırsa her an ölebilir. İnsan sağken bedeni kendine aittir de ölünce hepimize ait olur. Bugünlerde başını mutlaka beklemek gerek.”

Orta yaşlı olan:

“Tam da işlerin arıoğlu gibi çoğaldığı zaman birader. Şahsen benim ekinim var biçilecek, mısıрым var sulanacak. Şu Toros’un huyuna güven olmaz; bakarsın bir bulut, bir afet her şeyi alır götürür.”

“Öyle de olsa yine de başını beklemek gerek Civan’ın.”

“Ölse de kurtulsa bari.”

“Ağzını hayra aç!”

“Peki bir şeyler yiyip içiyor mu bari?”

“Ne gezer, yutkunamıyor bile. Geleni gideni tanımıyor. Ölmüş de başında ağlayanı yok sanırsın.”

“...”

Ulu çınarın dibinde bu konuşmalar sürerken, kasabanın batısındaki dik çatılı, asmalı, selvi söğütlü evin kapısında yaşlı bir kadın görüldü. Parlak, iri gözlüydü. Bir düğüne davetliymiş gibi temiz pak giyinmişti. Çeyiz sandığından çıktığı belli olan, kenarları ince oyalar, pullarla işlenmiş, sarı ipekten başörtüsünü özenle sarmıştı başına. Başörtüsünün her yanı nakıştı, bir büyü kaynağından farksızdı... Örtünün altına gelen kısmına altın alınlıklar

dizilmiş, kenardan taşan saçları kömür siyahı renge boyanmıştı.

İri gözlü, yaşlı kadın, otlarla, tozlarla kaplı ince yolda, batıdan doğuya uz uz yürüdü. “Kasabalı, giyimimden kuşamımdan sezmiş olmalı bendeki değişikliği. Çocukların bakışlarından belli bu,” diye geçirdi içinden. Oysa kimsenin umurunda değildi yaşlı kadın. Ne giyimi, kuşamı ne de evinden çıkıp ne yöne gittiği...

Elinde taşıdığı nakışlı, küçücük torbada kekik suyu dolu şişe ile yağlı ekmeğin dürümü vardı.

Yaşlı kadın ağır, titrek adımlarla kasabayı batıdan doğuya ikiye ayıran tozlu yolda yürüdü. Yakıcı güneşte sarı kırmızı kanatlı çekirgelerle kelebekler uçuşuyordu. Örümcekler bodur kalmış otların dallarına irili ufaklı ağlar kurmuştu.

Yaşlı kadının yürüyüşü, doğudaki tek katlı küçük bağ evine kadar sürdü. Çevresini bakımsız, yabani otlar sarmıştı bağ evinin. Sümüklüböcekler sıvanmıştı. Asmalar, erikler budanmamıştı, bakımsızdı. Ağaçlardan birinin dalına küçücük bir çan bağlanmıştı. Rüzgâr vurup sallandıkça çan ötüyor, ıssızlığın sesi oluyordu.

Yaşlı kadın, bağ evinin kapısına yaklaşınca heyecanlandı. İç çekti. O ara kulağına sesler geldi... Hasta Civan'ı ziyarete gelen köylülerdi. Onlara görünmemek için asmalardan birinin ardına gizlendi. O ara kapı açıldı. Biri genç, öbürü orta yaşlı iki köylü çıktı dışarı. Yaşlı kadını fark etmeden, konuşa konuşa kasabaya doğru yürüdüler.

Orta yaşlı olan:

“Vay ki vay! Sen bu Civan'ı gençliğinde görecektin; yemin ediyorum, iki adam rahatlıkla ardına gizlenebilirdi. Ağacın altında konuşsa, zer zer sesinden yapraklar titreşir, oynardı. Şimdi o dev adam gitmiş, yerine iskeleti kalmış.”

İki köylü aralarında konuşa konuşa köye doğru uzak-

laştılar. Yaşlı kadın, gizlendiği asmanın ardından çıktı. Çekinerek yaklaştı kapıya. Kapının aralığından bir kuş gibi süzüldü girdi. İçeriden sıkıca örttü kapıyı. Yüreğinin atışında, hastaya bakışında büyük bir sevinç vardı. Bir süre loş karanlığa gözlerinin alışmasını bekledi. Uçuşan sineklerin vızıltularından başka ses yoktu içeride. Duvarların sıvaları yer yer çatlamış, dökülmüştü. Köşelerdeki örümcek ağları tozlanarak torbalaşmıştı. Duvar çivilerinde birkaç gömlek eskisi, keski; kurumuş, tozlanmış körüklü çizmeler asılmıştı... Köşede ağır örsler çekiçler vardı. Yere serilmiş hasırlar delik deşikti. Evin tavanındaki delikten içeriye güçlü ışık huzmeleri iniyordu.

Odanın ortasına, yere serilmiş mitil yatağa uzanmış, kendinden geçmişti Civan.

Yaşlı kadın, onun yüzüne sevgiyle çocuğuna bakarmış gibi baktı. Heyecanlıydı. Civan'ın kendisini görünce canlanıp kalkacağını, boynuna sarılacağını sanıyordu. Sana boş çıkınca eğilip baktı Civan'ın yüzüne. Yoğun bir bakımsızlık vardı görünümünde hastanın. Kirden renk değiştirmiş gömleğinin düğmeleri kopmuştu. Şakakları çıkmış, sakalları uzamış, ağarmıştı. Göz altları morarmış, dudakları pul pul kurumuş, yarılmıştı. Ölü mü sağ mı belirsizdi. Çatıdaki delikten inen güneş huzmesi yüzüne vuruyordu.

Önceki ziyaretçilerin başucuna bıraktıkları yoğurda, yufkaya, ballı ekmeklere karasinekler çokuşmuştu.

Yaşlı kadın başucuna oturdu Civan'ın. Torbasındaki yağlı ekmekle taze kekik suyu dolu şişeyi çıkardı. Yıllar sonra da olsa gelebilmişti Civan'ın evine. İri, parlak gözlerini açarak koruyucu, sevgi dolu sesiyle:

“Civaaan, Civan!” diye seslendi. “Aç gözünü de gör bakalım, kim geldi yanına, kiiim?”

Hastadan ses soluk çıkmayınca şişenin ağzını açtı. Hastanın başını kaldırdı:

“Aç ağzını! Taze kekik suyu getirdim, içersen iyi gelir!”

Civan inilti çıkararak kekik suyundan üç-dört yudum içti. Dudaklarından çenesine kekik suları döküldü. Kadın, ipekli başörtüsünün ucuyla çenesini siliverdi.

Yüzünde kıpırtılar belirmeye başladı Civan'ın. Sesinden tanıdığı yaşlı kadını.

“Bulcaa!” diye inledi.

Sevince kapıldı Bulca. Kulağına eğilerek, “İyi bildin; Bulca'yım ben, Bulcaaa!” diye bağırdı. “Hani yıllar önce, gelmez sandığın Bulca sonunda geldi işte, geldi...”

Bakışları iyice canlandı Civan'ın. Dosdoğru bakmaya başladı Bulca'ya.

Şişedeki kekik suyundan iki yudum daha içirdi. Hastanın gözleri yuvasında oynamaya, kurumuş dudakları gülümsemeye başladı. Kemikli elleriyle tuttu Bulca'nın elini. Boyun damarları indi, kalktı.

Bulca:

“Kaç gündür duyardım, canının inceldiğini, dönülmez yola girdiğini, ölüm kuşunun kapına konduğunu, senden can talep ettiğini... Fırsat bulup da gelemedim yanına Civan. Gelemeyişim, yönümün senden yana yorgun oluşundan değildi; bakarsın gören olur, görenin fesadı olur. Bu yaştan sonra milletin diline düşeriz dedimdi kendi kendime.”

Bulca, Civan'ın kemikli, üzeri kıllı elini tutarak kendi yüreğinin üstüne koydu. Başını ileri geri sallayarak ağıta başlarmış gibi konuştu:

“Şükür kavuşturana! Gördüm ki, ölüm kuşun başına konmuş değil, soluğun ciğerinden bıkmış değil. Elli seneden beri benimle barışıp helalleşmeden, ölmeye yatılır mı, a Civan? Yine de hayatımın bir lütfuymuş sana gelebilmem, ellerini tutabilmem...”

Bulca, geride bıraktığı yıllarla bir yarıştıydı şimdi:

Öykücülüğümüzün usta kalemi Osman Şahin, Anadolu'nun sesini, acısını, sevincini taşıyan yeni öyküleriyle okurumuzun karşısında. *Mor Cepken*'i "o güzel insanlar"ın yitip gitmekte olan dünyasına bir ağıt olarak okuyabilirsiniz.

Osman, sen bugüne kadar çok güzel hikâyeler yazdın. Toros Dağları'nın sesini, rüzgârını yazdın. Bekir Yıldız'dan farklı olarak Fırat'ı yazdın. O Fırat ki, insanları gibi öfkeli, deli dolu akan bir sudur. Onu yazmak her yiğidin kârı değildir. Kolları Bağlı Doğan'da bu ülkenin insanlarına, sana yapılan işkenceleri, bu düzenin "işkence hücreleri"ni yazdın. (...) Osman, hikâyenin namusu, onuru her şeyden fazladır. Çünkü katıcı olan budur. Yazarın parası pulu yoktur ama kaleminin namusu, şerefî, haysiyeti vardır. Sen ne yaptın? İki sayfa roman eleştiri yazın yüzünden aylarca hapis yattın. Burjuvalar bazı yazarlarımızdan daha iyi biliyorlar iki sayfalık yazının namusunu... Bundan böyle yazacaklarına dikkat et; kaleminin ucunu, bu toprakların ileriye dönük gerçeğinden sakın ayırma!

Yiğit kardeşim, halkının yiğit oğlu Osman Şahin, gözlerinden öperim.

Ahmed Arif
Kasım 1988

#anadolu #fıratnehri #toroslar #töre #çeyiz #çeyizsandığı
#köyhikayeleri #gelenek

Kapak resmi: Ahmet Yeşil

 CAN

can yayinlari.com | [f](#) | [t](#) | [v](#) | [c](#) can yayinlari

byk8

ISSN: 178-975-07-3217-1

9 789750 732171